

HET BLOKREGLEMENT

Aanvankelijk werden de treinen in het geheel niet tegen onderlinge botsingen beveiligd. Toen de treinenloop drukker en de snelheid groter werd, werd beveiliging noodzakelijk. Voor de baanvakken werd de telegraaf ingevoerd voor het wisselen van treinberichten. Hieruit ontstond geleidelijk een „telegrafisch blokstelsel”. Men verdeelde hierbij een baanvak in aan elkaar grenzende stukken, blokken genaamd, en droeg, door telegrafisch overleg tussen de wachters, die bij de begin- ondersch. eindpunten van de blokken waren geplaatst, zorg, dat zich in elk blok maar één trein per spoor bevond.

Geschiedenis

Met behulp van een seinpaal, aan het begin van een blok geplaatst, de z.g. blokseinpaal, werd aan de machinisten toestemming of verbod tot binnenrijden van het betrokken blok gegeven.

Met de ontwikkeling van de beveiliging heeft zich uit dit telegrafische blokstelsel een blokstelsel met gebruikmaking van bloktoestellen ontwikkeld; het bleek nl. in vele gevallen gewenst een vast verband tot stand te brengen tussen de overgebrachte tekens van het blokstelsel en de blokseinpalen zelf.

De verschillende spoorwegmaatschappijen, welke in ons land bestonden voor de fusie tot stand kwam, stelden verschillende eisen aan de blokstelsels. Bovendien hadden zich uit de eerste stelsels nieuwere ontwikkeld, zodat tijdens de fusie zes stelsels bestonden, waarvan er vijf bij de S.S. in vijf blok-reglementen en drie bij de H.S.M. in één blokreglement ondergebracht waren.

Hierin moest eenheid worden gebracht. In 1921 met deze arbeid aangevangen, werd het gemeenschappelijk Blokreglement in Februari 1922 voltooid en ingevoerd.

In dit reglement, dat het derde deel vormt van het Dienstreglement bedoeld in Art. 6 van de spoorwegwet, zijn de grondbeginselen van de verschillende blokstelsels vastgelegd en de daarvoor gebruikte toestellen, benevens de bediening ervan in normale en in bijzondere omstandigheden, beschreven.

Het vastleggen van de verschillende grondbeginselen en onderscheidene aanduidingen had tot gevolg, dat de voorschriften, die voor elk station, aansluiting, enz., voor de bediening van de aldaar aanwezige beveiligingstoestellen gemaakt worden, de z.g. „Bedieningsvoorschriften” (Bvs-en), aanmerkelijk vereenvoudigd konden worden. Met het oog hierop werden, behalve de behandeling der blokstelsels (zoals in de oude blokreglementen), o.a. ook de blokverbindingen op de stations behandeld. In het blokreglement worden dan ook o.m. „stationsbloktoestellen” en „bloktoestellen op de vrije baan” beschreven.

Daar het blokreglement aangepast moest worden aan de toenmalige uitvoeringen bij de verschillende maatschappijen, zijn sommige voorschriften en eisen onder enig voorbehoud in het blokreglement vastgelegd. De noodzakelijkheid van dit voorbehoud wordt, door opruiming van verouderde inrichtingen, allengs kleiner. Dit voorbehoud zal dus uiteraard tenslotte kunnen vervallen;

waar dit reeds thans zou kunnen geschieden, wordt dit hierna nader aangegeven.

Indeling van
de inhoud

Het Blokreglement bevat vijf hoofdstukken.

In het eerste hoofdstuk treft men een beschrijving aan van de bloktoestellen, die voor de baanvak- en de stationsbeveiligingen gebruikt worden.

Hoofdstuk II bevat de beschrijving van de gebruikte hulptoestellen. Zij zullen in de volgende afleveringen behandeld worden bij de bespreking van hun toepassing.

De wijze van bediening van bloktoestellen en hulptoestellen wordt in Hoofdstuk III beschreven.

Zowel in dit hoofdstuk als in Hoofdstuk I is onderscheid gemaakt tussen bloktoestellen voor baanvak-, en bloktoestellen voor stationsbeveiligingen.

In Hoofdstuk III is tevens opgenomen een staat van wekkerseinen. Dat zijn de seinen, die, met behulp van de blokwekkers, tussen de posten onderling, ten behoeve van de treinenloop, gewisseld worden.

Tevens vindt men in dit hoofdstuk aangegeven hoe gehandeld moet worden, indien daartoe ingerichte blokposten tijdelijk uitgeschakeld moeten worden.

Hoofdstuk IV bevat de voorschriften voor de bediening van de diverse beveiligingstoestellen in bijzondere omstandigheden en bij storing.

Tenslotte zijn in Hoofdstuk V voorschriften gegeven voor onderhoud, toezicht, ontzegeling en voor het verrichten van werkzaamheden in de bloktoestellen.

Wij zullen het Bl.R., bij de behandeling ervan, niet op de voet volgen. Reglementen toch zijn niet bedoeld als studieboeken, maar als voor naslag doelmatig ingedeelde verzamelingen van voorschriften.

BLOKTOESTELLEN IN HET ALGEMEEN

Beschrijving

In deel A van Hoofdstuk I van het Bl.R. zijn de bloktoestellen in het algemeen beschreven. Zoals daar vermeld, worden de bloktoestellen gebezigd voor het beveiligen van de treinenloop, door nl. *in het algemeen* het op „veilig” stellen van een seinpaal afhankelijk te maken van posten in welker gebied de trein zal komen.

Door het gebruik van **stations-bloktoestellen** wordt zodoende in hoofdzaak bereikt, dat alle bij een treinbeweging betrokken posten tot het op „veilig” stellen van de seinpaal medewerken en daarbij versperren en vastleggen wat nodig is voor het veilig doen rijden van die trein.

Met het gebruik van **bloktoestellen op de vrije baan** (dus voor baanvakbeveiliging) wordt in hoofdzaak beoogd, dat zich niet meer dan één trein tezelfder tijd op hetzelfde spoor in een bepaald baangedeelte kan bevinden en dat wissels en beweegbare bruggen in dat spoor vastgelegd en gesloten zijn, alvorens het sein „veilig” getoond kan worden.

Een electrisch slot van een bloktoestel wordt verder, ook ten behoeve van de Bedieningsvoorschriften, eenvoudigheidshalve „venster” genoemd.

Wat de kleuren betreft, die de sectoren van deze vensters kunnen tonen, kan gezegd worden, dat de witte kleur in het algemeen aangeeft, dat een treinbeweging kan plaats hebben.

Het tegendeel wordt aangegeven door de rode of de groene kleur. (Ga na, welke vensters groen kunnen tonen.)

De normale stand, die een venster inneemt en de kleur, die daarbij getoond wordt, zijn op de voorwand van de blokkast aangegeven.

De voorwaarden, waaronder ontzegeling mag plaats vinden, zullen later nader besproken worden.

Vensters voor drie standen komen niet meer voor. Deze vensters werden normaal geblokt, maar in twee tempi ontblokt (b.v. door twee verschillende pos-ten), waarbij in de tussenstand de groene kleur getoond werd.

De overige, in dit gedeelte van het Bl.R. voorkomende beschrijvingen be-hoeven geen nadere toelichtingen.

De bediening van de hiervoor genoemde toestellen is beschreven in deel A van Hoofdstuk III. In deel D van dit hoofdstuk is de staat van wekkerseinen opgenomen. De hierin genoemde bloktelefoon is een telefoon die, ter besparing van draden, aangesloten is op een blokdraad en gebruikt wordt ten behoeve van de blokdienst. Het oproepsignaal moet met de blokinductor worden ge-geven.

Bediening

